

1. Мудрая жена устроит дом свой, а глупая разрушит его своими руками.

УПО: Мудра жінка буде свій дім, а безумна своєю рукою руйнує його.

KJV: Every wise woman buildeth her house: but the foolish plucketh it down with her hands.

2. Идущий прямым путем боится Господа; но чьи пути кривы, тот небрежет о Нем.

УПО: Хто ходить в простоті своїй, боїться той Господа, а в кого дороги криві, той погорджує Ним.

KJV: He that walketh in his uprightness feareth the LORD: but he that is perverse in his ways despiseth him.

3. В устах глупого--бич гордости; уста же мудрых охраняют их.

УПО: На устах безумця галужка пихи, а губи премудрих їх стережуть.

KJV: In the mouth of the foolish is a rod of pride: but the lips of the wise shall preserve them.

4. Где нет волов, [там] ясли пусты; а много прибыли от силы волов.

УПО: Де немає биків, там ясла порожні, а щедрість врожаю у силі вола.

KJV: Where no oxen are, the crib is clean: but much increase is by the strength of the ox.

5. Верный свидетель не лжет, а свидетель ложный наговорит много лжи.

УПО: Свідок правдивий не лже, а свідок брехливий говорить неправду.

KJV: A faithful witness will not lie: but a false witness will utter lies.

6. Распутный ищет мудрости, и не находит; а для разумного знание легко.

УПО: Насмішник шукає премудрости, та надаремно, пізнання легке для розумного.

KJV: A scorner seeketh wisdom, and findeth it not: but knowledge is easy unto him that understandeth.

7. Отойди от человека глупого, у которого ты не замечаешь разумных уст.

УПО: Ходи здалека від людини безумної, і від того, в кого мудрих уст ти не бачив.

KJV: Go from the presence of a foolish man, when thou perceivest not in him the lips of knowledge.

8. Мудрость разумного--знание пути своего, глупость же безрассудных--заблуждение.
УПО: Мудрість розумного то розуміння дороги своєї, а глупота дурних то омана.
KJV: The wisdom of the prudent is to understand his way: but the folly of fools is deceit.

9. Глупые смеются над грехом, а посреди праведных--благоволение.
УПО: Нерозумні сміються з гріха, а між праведними уподобання.
KJV: Fools make a mock at sin: but among the righteous there is favour.

10. Сердце знает горе души своей, и в радость его не вмешается чужой.
УПО: Серце знає гіркоту своєї душі, і в радість його не втручається інший.
KJV: The heart knoweth his own bitterness; and a stranger doth not intermeddle with his joy.

11. Дом беззаконных разорится, а жилище праведных процветет.
УПО: Буде вигублений дім безбожних, а намет безневинних розквітне.
KJV: The house of the wicked shall be overthrown: but the tabernacle of the upright shall flourish.

12. Есть пути, которые кажутся человеку прямыми; но конец их--путь к смерти.
УПО: Буває, дорога людині здається простою, та кінець її стежка до смерті.
KJV: There is a way which seemeth right unto a man, but the end thereof are the ways of death.

13. И при смехе [иногда] болит сердце, и концом радости бывает печаль.
УПО: Також іноді і від сміху болить серце, і закінчення радости смуток.
KJV: Even in laughter the heart is sorrowful; and the end of that mirth is heaviness.

14. Человек с развращенным сердцем насытится от путей своих, и добрый--от своих.
УПО: Хто підступного серця, насититься той із доріг своїх, а добра людина із чинів своїх.
KJV: The backslider in heart shall be filled with his own ways: and a good man shall be satisfied from himself.

15. Глупый верит всякому слову, благоразумный же внимателен к путям своим.
УПО: Вірить безглуздий в кожнісьнке слово, а мудрий зважає на кроки свої.

KJV: The simple believeth every word: but the prudent man looketh well to his going.

16. Мудрый боится и удаляется от зла, а глупый раздражителен и самонадеян.
УПО: Мудрий боїться й від злого вступає, нерозумний же гнівається та сміливий.
KJV: A wise man feareth, and departeth from evil: but the fool rageth, and is confident.

17. Вспыльчивый может сделать глупость; но человек, умышленно делающий зло, ненавистен.
УПО: Скорий на гнів учиняє глупоту, а людина лукава зненавиджена.
KJV: He that is soon angry dealeth foolishly: and a man of wicked devices is hated.

18. Невежды получают в удел себе глупость, а благоразумные увенчаются знанием.
УПО: Нерозумні глупоту впадковують, а мудрі знанням коронуються.
KJV: The simple inherit folly: but the prudent are crowned with knowledge.

19. Преклонятся злые пред добрыми и нечестивые--у ворот праведника.
УПО: Поклоняться злі перед добрими, а безбожники при брамах праведного.
KJV: The evil bow before the good; and the wicked at the gates of the righteous.

20. Бедный ненавидим бывает даже близким своим, а у богатого много друзей.
УПО: Убогий зненавиджений навіть ближнім своїм, а в багатого друзі численні.
KJV: The poor is hated even of his own neighbour: but the rich hath many friends.

21. Кто презирает ближнего своего, тот грешит; а кто милосерд к бедным, тот блажен.
УПО: Хто погорджує ближнім своїм, той грішить, а ласкавий до вбогих блаженний.
KJV: He that despiseth his neighbour sinneth: but he that hath mercy on the poor, happy is he.

22. Не заблуждаются ли умышляющие зло? но милость и верность у благомыслящих.
УПО: Чи ж не блудять, хто оре лихе? А милість та правда для тих, хто оре добро.
KJV: Do they not err that devise evil? but mercy and truth shall be to them that devise good.

23. От всякого труда есть прибыль, а от пустословия только ущерб.
УПО: Кожна праця приносить достаток, але праця уст в недостаток веде.
KJV: In all labour there is profit: but the talk of the lips tendeth only to penury.

24. Венец мудрых--богатство их, а глупость невежд глупость [и] [есть].
УПО: Корона премудрих їхня мудрість, а вінець нерозумних глупота.
KJV: The crown of the wise is their riches: but the foolishness of fools is folly.

25. Верный свидетель спасает души, а лживый наговорит много лжи.
УПО: Свідок правдивий визволює душі, а свідок обманливий брехні торочить.
KJV: A true witness delivereth souls: but a deceitful witness speaketh lies.

26. В страхе пред Господом--надежда твердая, и сынам Своим Он прибежище.
УПО: У Господньому страхові сильна надія, і Він пристановище дітям Своїм.
KJV: In the fear of the LORD is strong confidence: and his children shall have a place of refuge.

27. Страх Господень--источник жизни, удаляющий от сетей смерти.
УПО: Страх Господній криниця життя, щоб віддалятися від пасток смерті.
KJV: The fear of the LORD is a fountain of life, to depart from the snares of death.

28. Во множестве народа--величие царя, а при малолюдстве народа беда государю.
УПО: У численності люду величність царя, а в браку народу погибіль володаря.
KJV: In the multitude of people is the king's honour: but in the want of people is the destruction of the prince.

29. У терпеливого человека много разума, а раздражительный выказывает глупость.
УПО: Терпеливий у гніві багаторозумний, а гнівливий вчиняє глупоту.
KJV: He that is slow to wrath is of great understanding: but he that is hasty of spirit exalteth folly.

30. Кроткое сердце--жизнь для тела, а зависть--гниль для костей.
УПО: Лагідне серце життя то для тіла, а заздрість гнилизна костей.

KJV: A sound heart is the life of the flesh: but envy the rottenness of the bones.

31. Кто теснит бедного, тот хулит Творца его; чтущий же Его благодворит нуждающемуся.

УПО: Хто тисне нужденного, той ображає свого Творця, а хто милостивий до вбогого, той поважає Його.

KJV: He that oppresseth the poor reproacheth his Maker: but he that honoureth him hath mercy on the poor.

32. За зло свое нечестивый будет отвергнут, а праведный и при смерти своей имеет надежду.

УПО: Безбожний у зло своє падає, а праведний повний надії й при смерті своїй.

KJV: The wicked is driven away in his wickedness: but the righteous hath hope in his death.

33. Мудрость почиет в сердце разумного, и среди глупых дает знать о себе.

УПО: Мудрість має спочинок у серці розумного, а що в нутрі безумних, те виявиться.

KJV: Wisdom resteth in the heart of him that hath understanding: but that which is in the midst of fools is made known.

34. Праведность возвышает народ, а беззаконие--бесчестие народов.

УПО: Праведність люд підіймає, а беззаконня то сором народів.

KJV: Righteousness exalteth a nation: but sin is a reproach to any people.

35. Благоволение царя--к рабу разумному, а гнев его--против того, кто позорит его.

УПО: Ласка царева рабові розумному, гнів же його проти того, хто соромить його.

KJV: The king's favour is toward a wise servant: but his wrath is against him that causeth shame.